

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

eller Balsar Blåflagare. Svar: det sednare så mera Danst, hvarföre Måster Balsar är doch Svensk, och mindre för complimenten. Somlige undra, om jag är Pietist eller Hernhutare. Svar: som min håflare, är en fattig syndig Människa. Somlige undra, om jag redan förrådt alla Frimurare-ligheter. Svar: utan twiswel, läs Magasinet N:o 1 och 5. Somlige undra, om jag icke kommer til Måstrand, som beflagat Uplingar derstädes: Och somlige undra, om jag har Friare til min rygg. Ho kan skriva til så beniga under? Jag undrar, hvad Wagners håstärne beslutat emot mig: De tyckas se stint ut, och gå sällan ut wägen.

Böneskrift. Om jag kan härefter slippa följelse, och winna mera kärlek, så lofwar jag härmed, att efter yttersta förmåga göra myckenheten til mig, hest i kundgörelserna; dem jag icke en gång hjälpa för Närda. Så wida jag begriper saken, hemligheten för den, som wil skrifa til behag i de ämnen, at wara dräpeligen dum. Och denna konsten kan ju läras, om hon ej är medfödd.

På dessa Tidningar wäntar man obestridt afgång, och desto mindre på Magasinet. Jag förhåller mig nu alla möjliga Kundgörelser, och all uttänning, som duger i 2 dar. Tänk, om jag insett för kundgöra! Här jag då icke lof at tuga? Jag har inget städja taget för sladder.

N:o 6.

Götheborgska Magasinet.

den 5 Februarii 1759.

Värda Nyheter.

Götheborg Den 2 Octob. år 1758 höls et Minnelse-Tal öfwer Peruque-Makaren härstädes, och Mastaren på Salomoniska togen, Paul Skarin. Det faller af sig hest, at Uhörarne woro samtelige Frimurare, hwilke samlades på wanligt ställe. Talet är mindre lärdt, än nymodigt, och kan utan hjertansslan läsas. Jag skulle nämna Författaren, om han icke förbehållet sig, under all både Pythagorist, och Frimurare-tysthet, at Des namn ingalunda upstäckes. Under försäkran af samma stumma bewägenhet, sticker jag fram med en Critique, utan at falla flere Domare i ämbetet. Auctor är i mit tycke ganska flät Historicus, och söga bättre Taleman. Hela wägen igenom lyser et fel i Sörjekonsten, och syndas alljämt emot den gamle Frimuraren Horatii regel.

- - - si vis me flere, dolendum est
Primum ipsi tibi - - -
Sjelfwa Minnelse-Talet lyder ord ifrån ord som följer.
Ä. M. B. B. S. M. B. M. M. O. B. L.
Samtelige Bröder af denna 2:de Loge.
Då jag kastar mina ögon öfwer en så lysande Församling, känner jag ej igen et Tempel, som at
estyl:

oflyhdiga någon afföndras. Ut hwad jag ser, bär något bedröfligt. Jag träffar Sörgebilder öfwer swarta kläden, och en prydnad af mågta dödt utseende. Jag saknar den munterhet, som utmärker Frimurare. Jag läser i Edra ögon så wäl som anstalter den som stöter så glada sammankomster.

Det är icke wår sed at skrymra: och en stor fånga wore det, at smilra sorgen med något omsorg eller leda våra tankar ifrån deras bestånda mål. Hwilken utan en swag människja, jag wil icke säga hwilken i wårt Sällskap, förwånar sig öfwer en händelse, som hwar dödelig wäntar? Wår jag icke särent ut? Skarin är icke här. Wi hafwe en ärlig Karl mindre, och det som kommer på samma ut, sakne en Mästare på logen. Döden har brutet inom våra bomar. Wi hade ej läsar nog, at utstånga denne fienden. Han fick fatt i Dörawården ho wet, hwem ordningen träffar härnäst?

Skarin är dödd, men lefwer til sin bättre del: förman, den han äger, som människja. Skarin dödd, men lefwer et bättre lif: en förman, den Honor tillkommer, som Christen. Skarin är dödd, men lewer i våra tankar: en förman, om det rörer Honor den han wunnet, som Frimurare.

At göra Desz åtanke kär, är icke min föresatt ty det är redan gjort. Han har sjelf friat mig från denna mödan. At öfwerhölja Desz aska med sammansträpade loford, är icke mina tankesätt enligt. Kort och möjelig lefwerens-beskrifning är allt, hwad jag lofwar. Lägger imedlertid sorgen å sida, såfor en pest för goda tankar. Wåltalighets smink, glit och ordaprång ware landsflyktiga! de passa sig icke i wår redlighet.

Paul Skarin såg denna werldens ljus första gången, icke wet jag, hwad dag, wcka eller månad, än mindre hwad tima och minut; men är efter Frimurare-Almanachan 2745, det är på Christeligt wis at räknas, år 1717, eller på annan god och begripelig Swenska redan för 41 år. Om Historien af Hans födelse, med några små omständigheter, ej hunnet neder til Gøtheborg; om Han sjelf aldrig gått in i Häfdatelnares göromål, icke en gång ristat sina egna Personaller, och derigenom sadt mig i wilrådighet, huru jag skal swinga mig öfwer en så wigtig Artikel i et Aminnelse-Tal; så tänker jag, för at ersätta denna brist, upteckna hwad Honom händt, innan Han föddes.

Skarin war en liten artig bild den tid, Han ännu låg i sin Faders länder. Denne war en ärlig Arentador på Dahl, bördig utan twiswel ifrån Skara, hwadan war Frimurare, som såde et Apostoliskt förnamn, lånt sinamnet af des widtberömda Djekne-sätter i Wester-Göthland. Redan innan Han inquarterades hos sin Mor, hade Han en liten kropp och ståt, om man tror den nyare wisheten. Wi lägge oss icke djupt i densamma: påminne allenast, at man ej bör stuta ifrån brist på godt minne til brist på warelse. Och som Skarin på denna grund, och på själens wägnar, waret kanske lika gammal med Adam, ifrån hwilken = = = Stamsfar har öfwen drat sina kösliga äbnor; så ser jag icke, hwad någon Högwälbördig har mot Desz goda Slägt at inwända. Kroppen war wäl alvaförst icke större än et folgrand; och om Mikroskopet ej waret til, skulle ingen Leuwenhoek drömt, at så liten och ofynlig tekamen gifwets. Mine Bröder,

der, människjan har samma öde som Flygfå. Hon ligger i sina ägg, tills hon födes: så många ålbrar, många Hudvärningar. Hon hänger wid jorden, som en mask: hon suktar och dör, som en mask: omständigt swingar hon sig, som en Fjäril, doch längre up, jo menar til ewigheten. Skarin låg hela tiden wäl förwarad, tills Han, för 42 år wid pass, gjorde en ärofull så dristig inflytning hos sin Mor, som när en Meteor megas hos Voltaire stiger ifrån den ena Planeten til den andra. I den lilla Werlden, om jag så får kalla moderlifwet, gjorde wår Skarin, på mindre än en wefors tid, så märkelige framsteg, at Han af et litet underligt ting förwandlades til et lefwande Människjeharn, som ändteligen gjorde starkt påstående hos sin Mor, at så komma i stora werlden, hwaremot intet war at påminna. In sedan hjertat blifwet i moderlifwet tilfapat, sedan huswudet wuxet til, och de rige lemmanne sådt sin tilpassada storlek; war utom twifwel billigt, at människjan, ehuru liten, låt se af sina medmänniskjor. Och således kom wår Skarin genom en hjälpsam hands biträde, lust på samma sätt til werlden, som en Högbores Prins: lika fattig i tankar, lika okunnig om sin öde, lika rådlös och oföretlig, och fördenskul lika förlägen om människjohjelp, hwilken af öm känsla hos Föräldrarne, honom ingalunda wägrades. Inuadertid rann i Desz ådror en wenså förderkwad blod, som hos förmenta helgon: ble af samma färg och egenstaper, som hos någon Prins af blodet.

At Skarin wandrat i mörkret, medan Han gjorde sin första resa, kan wäl ingen bestrida: om Högåstundat, at se dagen, har jag anledning at twifla

Det skulle upwäcka förmycken bestörtning, och ofta ödelig ändring i kroppen, om et barn finge med fulkomlig sumes styrka, tråda från mörkret til ljuset. Skarinen har derföre wisligen inrättat, at själens krafter så småningen tiltaga, wåra med åren, och ändteligen wid wår lefnads afton astaga, på det Naturen, som safar för altför stor förwandling, ej måtte med sådan listighet eskåda, eller gråma sig, wid första och sista öppningen af det människliga Sorgespelet.

Skarin hade genomgådt de första lekamliga afwentyr. Han hade kommit et steg närmare lifwet: Han hade suget sin första söda ingalunda genom munnen: Han hade taget nära del i sin Måstas, det är sin Mors, bekymmer, redan innan Han föddes. Han hade med oro wändt sig at den större werlden, och omsider, efter en liten, men mödosam, wandring, taget fasta på en wagga: då det första, han här i tiden gjorde, war at andas; hwarmed Han i en hast gaf alle Philosopher och Läkare nog ämne til hjernbrott. Det andra, war at gråta och strifa: i hwilken teknikkonst Han blifwet utlär, innan han gådt i lära. Förmodeligen började Han wid samma tid at höra, se och känna, fast utan at få rena bilder och begrep om någon, ehuru närdrörande, sak: och om Historien säger sant, så blef Han på samma stund litet putsad och upklådd: en han, som en Chroesus, kom helt fattig och naken hit. Han lades kort derefter til sin Moders bröst, där han utan djupsinnig underwisning, insöp i et ögnablick hela konsten at söda sig: en konst, hwarpå mången studerat i hela sin lifstid.

Men jag kommer til en mera wigtig ändring, och helig Ceremonia: det war angeläget, at ju förr, ju helre,

helre, undergå en andelig rening, omKapas, och blif
Christen. Ty vår gode Skarin, så liten han var,
var han dock en gammal syndare. Han hade re-
för 5707 år tillbaka, det är kort efter werldenes Skap-
se, gjort Fader Adam til sin Fulmågtig. Denne
gick med hans samtycke en galenskap, som wanheter
människo-namnet. Han hade wäl ej skrifwet ut
Fulmagten med egen hand: men hon var lika gäll-
de hos Gud, som är rårmis, som både weste och er-
en härlig utwäg til återstämning. Och på sådant
har Skarin, med alla Desz bröder, olyckeligen be-
fat sig. Men denne släkt, som gör oss wanskapell
för hela lifstiden, får ej fråta om sig til vår oly-
om människan twättas genom Dopen. Detta hell
bad gick ordenteligen för sig under taf, förmodligen
någon Kyrka på Dahl. Skulle store Historiske Twi-
re finnas i vårt Samsund, ursägte de mig, at
ej har Kyrkoboken til hands, eller andra gällande
wis, tagne ur heliga Bunter. Imidlertid tror jag
ensaldighet, at Skarin blifwet riktigt döpt, och at
förmenta samtycke til den nye Adams förtjenster
wet för en ren och uttryckelig Tro ansedd, såsom en
ste rådningsmedlet ifrån et öfwer huswud hängan
förderf.

Jag har följt Skarin, genom andeliga och
kamliga liften, ända tills han blifwet Christen. Sk-
jag ledsaga honom i Scholan, i sin Werkstad, på
resor, i sin dubla Mästare-loge, i sit eget bo och g-
ja in i sielswa Ewigheten; så finner jag snarare
på ord än ämne.

Annå hade han icke lärt at tänka, hwarken
om sig sielf eller andra, då han börjar at efter-
slig

Människor, och förråder gnistor af läragtighet. Han
typer, innan han går: Han jätrar, innan han talar;
och öfer i så måtto, utan ringesta Skymf, deras bewis,
som kalla människor talande Apor. Bloden spelar i
piltens ådror, Temperamentet leker, och han tänker
göra lustsprång, då han för sina synder Skul först bin-
des til leran, förmodeligen af någon Kläckare, sedan
twingas i en Werkstad; hwilken wärdighet han, så-
som antagen lärning, erhöill den 14 Januar. 1734. el-
ler sedan han lagt 17 år til rygga. Om han nådt
dena wigtiga Post i Carlstad, Wenersborg eller
Älmå, är oss en så obekant, som ganska ombärlig, An-
tiquitet. Jefe desz mindre wet jag dag, månad och
åretal, då han blifwet lärögosse, Gesäll och Mästare
af det lofliga Här-prydare-Amberet. Men när han
fådt Förklädet, läser denna = = = Loge närmare under-
sökt än jag. Ty i vår Frimurares Archiver finnes
intet ord om en uphögelse, hwilken kanske gör ho-
nom mer öddelig, än alla Desz Peruquer och Mä-
sterstycken.

Jag skulle tynda til Desz resor; men hwad
gode uträttas med en rå berättelse, som en wälment
hand mig lemnat, i tanke at Historien läser höffas,
innan hon ser dagen. Jag war aldrig med Skarin
på Desz utlånsta Tåg, och huru wis det låta, om jag rätt
och slätt säger, at han reste från Carlstad til Weners-
borg, och derifrån hit til Staden? Hwaraf jag litwål gör
den högglärda slutsats, som billigt må föras til våra tiders
Historiska fynd, at Skarin måtte blifwet Gesäll i Carl-
stad, så wida Desz wandring taget där sin början.
Från Göttheborg for han til Stockholm, oförgripeligen
landwägen: från Stockholm til Lübeck, mögeligen
fölleds,

sjöleds, men omögeligen hela refan til lands: från beck til Hamburg, från Hamburg til London, från London til Göteborg, där han, efter 5 års Lärlinge-tjenon och 13 Gesällår, ändteligen den 17 Januar. 1752 til Mästare förklarad, och året derpå den 13 Julii, efter en tapper Ed, erkänd för denna Stadens wärdige Borgare.

Högtupplsta Fru Minnesgod, som upteknat så mindre märkvärdigheter, gack min okunnighet tillhanda, och inblås mig i detta ögneblick: annars styr till min Spåkonst. Ty jag wet icke, hwad är Skarblifwet Frimurare. Tyft, jag känner en kall ingivelse: den måtte wara rätt Historisk. Det är redan 11 år, sedan han sådt se denna härligheten, och stift från det ena huset til det andra, först i någon Ungedoge, och sedan i den Salomoniska, och dermed wänet högsta prof af förtroende, som så lysande Sammenlen wisa Medmänniskor.

Jag behöfwer icke inför detta witra Sammenomtala en Frimurares förmåner. Det wore tillräckligt, som at utropa våra Tecken, ord eller = =, hwilka man ej förräder för olärde, eller omrörer för Kännare. Skarin hade otrolig fördel af sin Triangel, Cirkel och Murstef. Ty utom den ansenliga afgången som Bröderskapet tillkyndat Des arbeten, wänt afwen i sina insigter. Närmare tilgång och förtroende hos Ungelands Härtlysware, fritt och muntert wäsende, och det band, som förenar alla konster, wänt i Honom nya tankar, innan han sjelf troddet.

Resten följer härnäst.

Hwad Nytt i Staden?

den 5 Februar. 1759.

Rundgörelser.

En ganska wacker, men grymmeligen tvingad, och konstigt utgrafwen, Silfwer = Snus = Dosa, ledsagad af en tapper Silfwer = wärja, kommer den 19 i denna Månad, på Beursen här i Staden, med Terninge = kast, at förspelas: då domen, efter nyaste Spelbalken, blir denna, 1:mo, at den, som njuter flesta ögonen, behåller Dosan oqwald; 2:de at den, som gör närmesta wycka, får ägande rätt til Wärljan. Detta ny-modiga påfund är oförgräpeliget retande för Spelålfare, dem större mögelighet och ombyte roar. Rättigheten at hwälfwa tre gångor tre Terningar kostar på den bestämde dagen ej mer än 2 Daler. En plåt kan lika så lätt förloras i bråde. Dersföre alle som smusen och säkten, up på Beursen, och antekner Edra namn. Dosan och wärljan äro synliga på samma ställe.

Organisten och Lack = Fabriqueuren, Herr Dlof Liedner, är nu rikteligen försedd med utwalda Lack = forter, afwägne i små buntar. Så länge helsan medgiffwer, beskriver denne wärdige Göteborgaren twänne Syflor mästerligen, och arbetar, i 365 dar om året, utan at spända mot tredje budet. Det skulle af flera orsaker föagna mig, om Han sjelf ej wore mer opastig, än Fabriqueuren. Af rödt Lack finnas 6 forter derstädes, ibland hwilka wissa slag öfwergå i finhet de Stockholmska, som annorlunda tilwerkas. Utom twänne slag af det swarta, märkes och Guld = Lacket, hwarmed Cinnobern sparas,